ཀླུ་དཔེ་ཚོགས།

དེབ་ཚོམ་གཉིས་པ།

རྩོམ་རིག་དང་མི།

བྱ་གཞུང་དབྱངས་ལྷ།

ཀན་སུའུ་མི་རིགས་དཔེ་སྐྲུན་ཁང་།

ཀླུ་དཔེ་ཚོགས།

ཐུ་གཞུང་དབྱངས་སྐྱེས་བརྩམས།

རྩོམ་རིག་དང་མི།

——བོད་ཀྱི་རྩོམ་རིག་གསར་པའི་དགག་སྒྲུབ།

ཀན་སུའུ་མི་རིགས་དཔེ་སྐྲུན་ཁང་།

图书在版编目（C I P）数据

文学与人：藏文 / 羊吉加著. —兰州：甘肃民族出版社，2008.7

（先锋随笔文丛 / 交巴李加主编）

ISBN 978-7-5421-1377-1

Ⅰ. 文… Ⅱ. 羊… Ⅲ. ①随笔—作品集—中国—当代—藏语②藏族—少数民族文学—文学评论—中国—文集—藏语 Ⅳ.I267.1 I207.914-53

中国版本图书馆CIP数据核字（2008）第117603号

书　　名： 文学与人

作　　者： 羊吉加 著

责任编辑： 交巴李加

封面设计： 才让旺姆

出　　版： 甘肃民族出版社（730030 兰州市南滨河东路520号）

发　　行： 甘肃民族出版社发行部（730030 兰州市南滨河东路520号）

印　　刷： 兰州新华印刷厂

开　　本： 880毫米×1230毫米 1/32 **印张：** 9.375 **插页：** 2

字　　数： 160千

版　　次： 2008年8月第1版 2008年8月第1次印刷

印　　数： 1~3 000

书　　号： ISBN 978-7-5421-1377-1

定　　价： 20.00元（民文）

甘肃民族出版社图书若有破损，缺页或无文字现象，可直接与本社联系调换。

邮编：730030 地址：兰州市南滨河东路 520 号

电话：0931-8773261（编辑部 联系人：李青立 E-mail:LiLi295@sohu.com）

电话：0931-8773271（发行部 联系人：葛慧 E-mail:gsmzgehui3271@tom.com）

版权所有 翻印必究

ཐྭ་དཔེ་ཚོགས།

རྩོམ་རིག་དང་མི།

རྩོམ་པ་པོ། བྲ་གཞུང་དབྱངས་སྐྱ།
དཔེ་ཚོགས་རྩོམ་འགོད་པ། མེ་ལྷེ།
རྩོམ་སྒྲིག་འགན་འཁུར་པ། གཙོད་པ་བླུ་རྒྱལ།
མདུན་ཤོག་མཛེས་རིས་པ། ཚེ་རིང་དབང་མོ།
དཔེ་སྐྲུན། ཀན་སུའུ་མི་རིགས་དཔེ་སྐྲུན་ཁང་།
འགྲེམས་སྤེལ། ཀན་སུའུ་མི་རིགས་དཔེ་སྐྲུན་ཁང་།
པར་འདེབས། ལན་གྲུ་ཞིན་ཧྭ་པར་ཁང་།
དེབ་ཚད། ཧྥི་སྨིས880×ཧྥི་སྨིས1230 1/32
དཔར་ཤོག 9.375
ཡིག་གྲངས། ཁྲི16
པར་ཐེངས། 2008ལོའི་ཟླ8པར་པར་གཞི་དང་པོ་བསྒྲིགས།
དཔར་ཐེངས། 2008ལོའི་ཟླ8པར་དཔར་ཐེངས་དང་པོ་དཔར།
དཔར་གྲངས། 1～3 000
དཔེ་རྟགས། ISBN 978－7－5421－1377－1
རིན་གོང་། སྒོར20.00

པར་དབང་འདི་གར་ཡོད་པས་པར་བཤུས་བརྒྱབ་ན་ཁྲིམས་ཆད་ཡོང
(ཤོག་ངོས་ཆད་ནོར་ལྡོག་སྦྲེལ་གང་རུང་ཡོད་ཚེ་པར་ཁང་ལ་དྲི་གཏུག་བྱ)

དཀར་ཆག

གླེང་གཞི། …………………………………………………… (1)

ས་བཅད་དང་པོ། རྩོམ་རིག་གསར་པའི་ཐོག་མའི་དར་རྒྱས། …………… (9)

དང་པོ། བོད་སྤྱི་རབས་རྩོམ་རིག་གི་ཚད་བཀག་རང་བཞིན་གྱི་ངོས་ཟིན། …
…………………………………………………… (11)

༡. རྒྱབ་རྟེན་སའི་རིག་གནས་ལྷ་བའི་ཚད་བཀག ……………… (12)

༢. རྩོམ་ཆོས་རང་ངོས་ཀྱི་ཚད་བཀག ………………………… (18)

༣. སྤྱི་ཚོགས་ཕན་ནུས་ཐད་ཀྱི་ཚད་བཀག ……………………… (25)

གཉིས་པ། དུས་རབས་ཀྱི་ཁོར་ཡུག་དང་དེས་བསྐྱེད་པའི་རྙོགས་སྐད། ……
…………………………………………………… (29)

གསུམ་པ། མི་རབས་གསར་པའི་འཚར་ཡོངས། ……………………… (35)

ས་བཅད་གཉིས་པ། རྩོམ་རིག་གསར་པའི་རིན་ཐང་། ………………… (41)

དང་པོ། རིག་གནས་རིན་ཐང་། ……………………………… (41)

གཉིས་པ། རྩོམ་རིག་རང་ངོས་ཀྱི་རིན་ཐང་། …………………… (50)

གསུམ་པ། དངོས་ཡོད་སྤྱི་ཚོགས་ཀྱི་རིན་ཐང་། ………………… (59)

ས་བཅད་གསུམ་པ། རྩོམ་རིག་གསར་པའི་ཚད་བཀག་དང་དེའི་འབྱུང་རྐྱེན།
…………………………………………………… (69)

དང་པོ། རྩོམ་རིག་གསར་པའི་ཁྲིད་ཀྱི་"མི"། ……………………… (70)

གཉིས་པ། རྩོམ་པ་པོའི་བློ་སྤྱོད་དང་གསར་རྩོམ་གྱི་གནས་བབ། …… (80)

此为试读,需要完整PDF请访问: www.ertongbook.com

གསུམ་པ། རྩོམ་རིག་གསར་པའི་རྩོམ་ཆོས། ………………………… (91)
བཞི་པ། རྩོམ་རིག་སྒྱུང་རྩལ་དང་སྤྱི་ཚོགས་ཕན་ནུས། …………… (99)
ས་བཅད་བཞི་པ། སྒྲུ་གར་སྙིང་སྟོབས་ཀྱི་འཛུགས་སྣུན། …………… (107)
དང་པོ། སྒྲུ་གར་སྙིང་སྟོབས་འཛུགས་པའི་དོན་སྙིང་། ………… (107)
གཉིས་པ། རྩོམ་པ་པོ་དང་རྩོམ་ཆོས་ཀྱི་ངོས་ནས་སྒྲུ་གར་སྙིང་སྟོབས་གླིང་བ། ……………………………………………………………… (116)
གསུམ་པ། སྒྲུ་གར་སྙིང་སྟོབས་དང་འབྲེལ་བའི་བསམ་གཞིག་ཕྲན་བུ། ……………………………………………………………… (125)
༡. རྩོམ་རིག་གི་མཚོན་བྱའི“འཚོ་བ”། ………………………… (126)
༢. རྩོམ་རིག་གི་བསམ་བློའི་ཟབ་ཚད། ………………………… (129)
༣. རྩོམ་རིག་གི་སྒྱུ་རྩལ་རིན་ཐང་། ………………………… (131)
༤. སྡོམ་ཚིག་ཕྲན་བུ། ………………………………… (133)
ས་བཅད་ལྔ་པ། ལྷན་ཐབས་དཔྱད་བརྗོད། ………………………… (136)
བོད་ཀྱི་རྩོམ་རིག་སྐོར་གྱི་གླིང་མོལ།…………………………… (136)
《ཧྥའུ་ཤི་ཐི》ལས་འཕྲོས་པའི་བསམ་གཞིག………………………… (186)
སྙན་ངག་གི་སྐད་ཆའི་མཐར་ཐུག་ལ་ཕྲན་ཙམ་དཔྱད་པ།…………… (203)
འཕྲུག་གཟུགས་ཀྱི་རྩ་དོན།……………………………………… (219)
སྙན་ངག་པ་འཚོལ་བ། …………………………………… (252)
འབོལ་རྩོམ་ལས་འཕྲོས་པའི་བསམ་གཞིག་ཐ་མོར། ……………… (276)
མཇུག་བྱང་། ……………………………………………… (290)

སྔོན་གཏམ།

མི་རིགས་ཤིག་གི་རིག་གནས་ཀྱི་རྣམ་པ་གང་དང་གང་ཞིག་ཡིན་ཡང་། མི་རིགས་གང་དེའི་ཕྱི་ནང་གི་དགོས་མཁོ་གང་ཞིག་ལ་བསྟུན་ནས་བྱུང་ཞིང་མི་རིགས་གང་དེར་དངོས་དང་བརྒྱུད་པའི་ཕན་ནུས་ཅི་ཞིག་འབྱིན་པའི་ངོས་ནས་གནས་པ་དང་། ཕན་ནུས་འབྱིན་ཡུལ་གྱི་མི་རིགས་དེའི་སྤྱི་ཚོགས་འཕེལ་རྒྱས་དང་དངོས་ཡོད་གནས་བབ་ལ་དམིགས་གཏད་པའི་སྐབས་བབ་ཀྱི་འོས་འགན་ཡོད་ངེས་པ་རེད།

ལོ་ངོ་ཉི་ཤུ་ལྷག་གི་འཕེལ་རྒྱས་བརྒྱུད་ནས་བོད་ཀྱི་རིག་གནས་ཀྱི་རྣམ་པ་ཞིག་ཏུ་གྲུབ་ཟིན་པའི་རྩོམ་རིག་གསར་པའང་དེ་ལས་མ་འདས། དེས་ན་རྩོམ་རིག་གསར་པ་རྐྱེན་གང་འདྲ་ཞིག་ལ་བརྟེན་ནས་བོད་དུ་དར་ཞིང་དེས་བོད་ཀྱི་རིག་གནས་དང་སྤྱི་ཚོགས་ཀྱི་འཕེལ་རྒྱས། བོད་མིའི་འཚོ་གནས་བཅས་ཀྱི་ཐད་ལ་ཕན་ནུས་ག་འདྲ་བཏོན་ཡོད་པ་དང་ཕན་ནུས་འདོན་ཚུལ་དེ་ཇི་འདྲ་ཞིག་ཡིན་ནམ། རྩོམ་རིག་གསར་པའི་སྐབས་བབ་ཀྱི་འོས་འགན་ཅི་ཞིག་ཡིན་པ་དང་དེ་འགྲུབ་པའི་ཚད་ག་འདྲ་ཡིན་ནམ། ང་ཚོའི་སྤྱི་ཚོགས་དང་འཚོ་གནས་ཀྱི་གནས་བབ་འདི་འདྲར་མཚོན་ན། རྩོམ་རིག་དགོས་དོན་ག་རེ་ཡིན་པ་དང་རྩོམ་རིག་གི་གནས་སྟངས་དང་འཕེལ་ཕྱོགས་གང་འདྲ་ཞིག་ཡིན་འོས་སམ། གོང་གི་དྲི་བ་འདི་དག་ལ་སྤྱི་སྙོམ་དང་ཞིབ་འཇུག་བྱ་རྒྱུ་ནི་རྩོམ་རིག་གསར་པའི་གནད་དོན་ཆེ་ཤོས་ཀུན་ཐག་གཅོད་པའི་སྔོན་འགྲོ་དང་རྨང་

གཞི་ལྟ་བུར་ངེས།

སྤྱིར་རིག་ཚན་གང་དང་གང་ཡིན་ཡང་ཞིབ་འཇུག་བྱེད་ཐབས་ལ། སྤྱིའི་ཆ་ནས་དང་བྱེ་བྲག་གི་ཆ་ནས་ཏེ་གཉིས་ཡོད་པ་བཞིན་རྩོམ་རིག་ཞིབ་འཇུག་ཀྱང་དེ་ལས་མ་འདས། སྔ་མས་རྩོམ་རིག་གི་བྱ་འགུལ་དེ་རིག་གནས་ཀྱི་ཁྱབ་ཁོངས་རྒྱ་ཆེ་ས་ཞིག་ལ་བཞག་སྟེ་དེའི་སྤྱིའི་ཁ་ཕྱོགས་དང་གནས་སྟངས། རིན་ཐང་སོགས་ལ་སྤྱི་སྙོམ་དང་མཛུབ་སྟོན་བྱེད་པ་དང་། ཕྱི་མས་རྩོམ་རིག་བྱ་འགུལ་གྱི་བྱེ་བྲག་གི་གྲུབ་ཆ་རེ་རེའི་གནས་སྟངས་དང་ངོ་བོ། མཛེས་རྟོག་རིན་ཐང་སོགས་ལ་དཔྱེ་ཞིབ་བྱེད་པ་རེད། ཕྲ་རགས་གཉིས་སུ་ཕྱེས་པའི་ཞིབ་འཇུག་བྱེད་ཐབས་དེའང་འབྲེལ་མེད་ཡ་བྲལ་གྱི་ཚུལ་དུ་གནས་པ་ཞིག་མིན་པར་ཞིབ་འཇུག་གི་ལག་ལེན་ཁྲོད་དུ་ཕན་ཚུན་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་གནས་པ་རེད།

འཛམ་གླིང་རྩོམ་རིག་ཞིབ་འཇུག་གི་བྱུང་འཕེལ་ལ་བརྟགས་ཤིང་དཔྱད་ཚེ། དངོས་ཡོད་ལོ་རྒྱུས་ཀྱི་འཕེལ་རིམ་དང་བསྟུན་པའི་འཕེལ་རྒྱས་ཀྱི་སྐབས་རིམ་གསུམ་བརྒྱུད་ཡོད་པར་སྣང་སྟེ། སྐབས་རིམ་དང་པོ་ནི་གནའ་བོའི་ཀེ་རི་སེའི་"ལད་ཟློས་སྨྲ་བའི་རིག་པ"(模仿学)ནས་བརྩམས་པའི་"བསྐྱར་མཚོན་སྨྲ་བ"(再现论)དང་། ཕྱིས་ཀྱི་དུས་རབས་བཅུ་དགུ་པའི་"ཡིད་འགྱུར་མཚོན་པའི་རིག་པ"(表现论)སོགས་ཀྱིས་མཚོན་པའི་རྩོམ་རིག་གི་བསམ་བློའི་རྣམ་བས་རྒྱུན་དེ་ཡིན།། དེའི་དམིགས་ཚད་ནི་རྩོམ་རིག་དང་འཇིག་རྟེན(སྤྱི་ཚོགས་དང་རང་བྱུང)། རྩོམ་རིག་དང་མིའི་དབར་གྱི་འབྲེལ་བར་རྟོག་ཞིབ་ཟབ་མོ་བགྱིས་པ་དང་། རྩོམ་རིག་གི་སྤྱི་ཚོགས་ཕན་ནུས་སྐོར་ལ་དོ་སྣང་དང་ངོས་ཟིན་ཅུང་ཟབ་མོ་བྱུང་བ་དེ་རེད། ཡིན་ནའང་། ཚུལ་དེས

ཕྱོགས་གཞན་ཞིག་ནས་རྩོམ་རིག་རང་ངོས་སམ་རྩོམ་ཆོས(文本)ཀྱི་གནས་སྟངས་དང་རིན་ཐང་ཐད་ལ་དགོས་ངེས་ཀྱི་དོ་སྣང་མ་བྱས་པའི་སྐྱོན་བྱུང་བས་ན། སྐབས་རིམ་གཉིས་པའི་བསམ་བློའི་རྣབས་རྒྱུན་དེ་རྩོམ་རིག་གི་རྟེགས་བྱུར་བྱུད་པར་མངོན། དེ་ནི་དུས་རབས་བཅུ་དགུ་པའི་སྨད་དུ་བྱུང་བའི་སོ་ཤོར(索绪尔)གྱི་སྐད་ཆ་རིག་པའི་གཞུང་ལུགས་ཀྱི་ཤུགས་རྐྱེན་ལ་བརྟེན་ནས་བྱུང་བའི་ཨུ་རུ་སུའི་ཕྱི་རྣམ་རིང་ལུགས(形式主义)དང་། དུས་རབས་བཅུ་དགུ་པའི་དཀྱིལ་གྱི་དབྱིན་ཇི་དང་ཨ་རིའི་དགག་སྤྱོད་གསར་མའི་གྲུབ་མཐའ(英美新批评)སོགས་ཀྱིས་མཚོན་པའི་རྩོམ་ཆོས་རང་ངོས་ཀྱི་རིན་ཐང་ཁོ་ན་རྩོམ་རིག་གསར་རྩོམ་དང་ཞིབ་འཇུག་གི་དམིགས་ཡུལ་དུ་བཟུང་བའི་རྩོམ་རིག་གི་རྣབས་རྒྱུན་ཞིག་རེད། དེས་རྩོམ་རིག་རང་ངོས་ཀྱི་རིན་ཐང་དང་རྩོམ་ཆོས་ཀྱི་གྲུབ་སྟངས་དང་གནས་སྟངས། མཛེས་རྟོག་གི་རིན་ཐང་སོགས་ལ་ངོས་ཟིན་ཟབ་མོ་བྱུང་བ་དང་། སྲོལ་རྒྱུན་གྱི་སྨྲ་རྩལ་ལྟ་བའི་མ་འདང་སར་ཁ་བསྐངས་པའི་དགེ་མཚན་ཁྱད་པར་བ་ཐོན་ནའང་། དངོས་ཡོད་སྤྱི་ཚོགས་དང་རྩོམ་མཁན་གྱི་བྱེད་ནུས་སོགས་ལ་ཅི་མི་ལྟམ་པར་རྩོམ་རིག་གི་ཕྱིའི་འབྲེལ་ཐག་མཐའ་དག་ཐད་དེ་བཅད་ནས་རྩོམ་ཆོས་ཁོ་ནར་དམིགས་པའི་ཕྱོགས་ལྷུང་གི་དབང་གིས་མི་རིང་བར་ཉམས་པར་གྱུར་པའོ།། སྐབས་རིམ་གསུམ་པ་ནི་དུས་རབས་བཅུ་དགུ་པའི་དཀྱིལ་དུ་སར་ཐར(Sartre, 萨特)དང་ཧེས་ཏེ་གེར(Heidegger, 海德格尔)ནས་བརྩམས་པའི་འཚོ་སྡོད་རིང་ལུགས(存在主义)དང་དེ་དང་འབྲེལ་ཏེ་འཕེལ་བའི་རྩོམ་རིག་གི་བསམ་བློའི་རྣབས་རྒྱུན་དེའོ།། དེས་རྩོམ་རིག་ཞིབ་འཇུག་གི་བློ་མིག་དེ་རྩོམ་ཆོས་རང་ངོས་ཀྱི་གནས་སྟངས་བརྒྱུད་ནས་སླར་ཡང་མི་དང་དེའི་

འཚོ་སྐྱོད། དངོས་ཡོད་སྤྱི་ཚོགས་ཀྱི་ཕན་ནུས་སོགས་ལ་གཏད་ཅིང་། མིའི་རིགས་འཚོ་སྐྱོད་ཀྱི་ལས་དབང་དང་སྤྱི་ཚོགས་འཕེལ་བའི་ཆོས་ཉིད་ཀྱི་མཐོ་ཚད་ནས་རྩོམ་རིག་དང་རྩོམ་ཆོས་ཀྱི་རིན་ཐང་ལ་ངོས་འཛིན་དང་རྟོག་གཞིག་བགྱིས་པ་རེད། གོང་གསལ་ལྟར། ང་ཚོས་འཛམ་གླིང་རྩོམ་རིག་གི་ཞིབ་འཇུག་དེ་"ཕྱིའི་ཞིབ་འཇུག"ནས"ནང་གི་ཞིབ་འཇུག"ལ་འཕོ་འགྱུར་བྱུང་བ་དང་། དེ་ནས་སླར་ཡང་"ཕྱིའི་ཞིབ་འཇུག"ལ"ལོག་ཕེབས"པའི་རང་ཚུལ་མཐོང་ཐུབ་ཅིང་། "ལོག་ཕེབས"དེའང་སྔོན་རྒྱུན་གྱི་ཞིབ་འཇུག་བྱེད་ཐབས་ཀྱི་ལམ་སྲོལ་ཇི་བཞིན་རྒྱུན་འཛིན་བྱས་པ་ཞིག་མིན་པར། རྩོམ་ཆོས་ཀྱི་ནང་གི་གྲུབ་ཆ་སོ་སོར་ངོས་ཟིན་ཟབ་མོ་བྱུང་བའི་རྨང་གཞིའི་སྟེང་ཕྱིའི་འབྲེལ་ཐག་རེ་རེར་དཔྱད་ཞིབ་བྱས་པ་ཞིག་རེད། ཡང་ན། "ནང་གི་ཞིབ་འཇུག"སྟེ་རྩོམ་ཆོས་ཀྱི་གནས་སྟངས་དང་སྐད་ཆའི་ཁྱད་ཆོས། མཚོན་ཐབས་སོགས་ལ་ཡུན་རིང་གི་རྟོག་ཞིབ་བརྒྱུད་ནས་ངོས་ཟིན་ཟབ་མོ་བྱུང་རྗེས། གཞི་ནས"ཕྱིའི་ཞིབ་འཇུག"སྟེ་འབྲེལ་ཡོད་རིག་ཚན་གཞན་དང་གཞན་གྱི་རིགས་པ་སྦྱར་ནས་རྩོམ་རིག་དང་སྤྱི་ཚོགས་ཁོར་ཡུག རྩོམ་རིག་དང་མི། རྩོམ་རིག་དང་རིག་གནས་སོགས་དབར་གྱི་འབྲེལ་བར་དཔྱད་ཞིབ་བྱས་པ་ཞིག་རེད། དེ་ལྟ་བུའི་རྩོམ་རིག་ཞིབ་འཇུག་དེ་ནི་དོན་ངོ་མར་ཕྱི་ནང་གི་ཞིབ་འཇུག་མཉམ་དུ་མཐུན་སྦྱོར་བྱས་པའི་གོ་རིམ་ཞིག་རེད། དེས་ཕྱི་དང་ནང་། ཆེ་ས་དང་ཕྲ་ས་ནས་རྩོམ་རིག་ལ་དཔྱད་ཞིབ་བྱས་པས་རྩོམ་རིག་གི་ངོ་བོ་དང་རིན་ཐང་སོགས་རྩ་བའི་གནད་དོན་ཁག་ལ་ངོས་ཟིན་ཅུང་ཆ་ཚང་བ་ཞིག་བྱུང་ཡོད་པ་རེད།

བོད་ལ་མཚོན་ན། རྩོམ་རིག་ཞིབ་འཇུག་དེ་གཞུང་ལུགས་ཀྱི་མ་ལག་དང་

བཅས་པའི་རིག་ཚན་ཞིག་ཏུ་གྲུབ་ནས་ཞིབ་འཇུག་བྱས་མྱོང་མེད་པས། རྩོམ་རིག་གི་ངོ་བོའི་གནས་སྟངས་དང་རིན་ཐང་གིས་མཚོན་པའི་རྩོམ་རིག་གི་གནད་དོན་མཐའ་དག་ལ་དགོས་ངེས་ཀྱི་ངོས་ཟིན་བྱུང་མེད་པ་རེད།[1] རྩོམ་རིག་ལ་སྤྱིའི་ཆ་ནས་དང་བྱེ་བྲག་གང་རུང་ནས་ཞིབ་འཇུག་གིས་བརྡར་ཤ་གཅད་མ་མྱོང་བའི་གནས་བབ་དེ་འདྲའི་དབང་གིས། རྩོམ་རིག་གསར་པ་བྱུང་ཞིང་འཕེལ་བའི་ལོ་ངོ་ཉི་ཤུ་ལྷག་ཕྱིན་པའི་འཕེལ་རིམ་ཁྲོད་དུའང་། རྩོམ་རིག་ཞིབ་འཇུག་ནི་ཡོད་ཙམ་དུ་ཟད། ད

---

① ཁོ་བོས་དཔྱད་རྩོམ་འདི་རབ་འབྱམས་པའི་མཐར་ཕྱིན་འབྲས་རྟགས་སུ་ཕུལ་ནས་བསྒྲོ་སྒྲིག་བྱེད་དུས། ཏན་དོར་ཞིས"རྒྱ་ནག་དང་རྒྱ་སེར་གྱི་རྩོམ་རིག་གཞུང་ལུགས་ལ་རྒྱབ་རྟེན་བཅོལ་འདུག"ཅེས་དགག་པ་བརྒྱབ་བྱུང་ལ། གཞན་དུའང་ཁོ་བོའི་རྩོམ་རིག་སྐོར་གྱི་ལྟ་ཚུལ་ནི"ཕྱི་གླིང་པའི་རྩོམ་རིག་གཞུང་ལུགས་ཀྱི་རྗེས་སུ་རྒྱུག་གིན་འདུག"ཅེས་དམོད་མོ་བོར་གྱིན་འདུག ཁོ་ཚོས"བོད་རང་གི་རྩོམ་རིག་གཞུང་ལུགས"སམ"གངས་རིའི་རིང་ལུགས"ཀྱི་རྩོམ་རིག་ཅེས་གཞན་ཡང་མེད་པའི་བརྗོད་དོན་སྐམ་པོ་ཞིག་སྐད་ཆེན་པོས་སྒྲོག་གིན་འདུག སྤྱིར་རྩོམ་རིག་གཞུང་ལུགས་ཞེས་པ་ནི་མིའི་རིགས་ཀྱི་རྩོམ་རིག་ལག་ལེན་དངོས་ལ་གཞི་བཅོལ་ཏེ་རྩོམ་རིག་འཕེལ་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་ཉིད་ལ་སྤྱི་སྡོམ་དང་། དེ་དང་འབྲེལ་བའི་རྩོམ་རིག་གི་གནད་དོན་ཆེ་ཕྲ་ཁག་ལ་ཞིབ་འཇུག་བྱས་པའི་འབྲས་བུ་རེད། ཞིབ་འཇུག་གི་ལས་ཀ་དེ་བརྩམས་པ་ཆེས་སྔ་བ་ནི་ཕྱི་གླིང་རེད་ལ་གཉིང་ཟབ་པའི་ངོ་བོའི་ཆ་ལ་རིགས་པ་ཕྲ་མོས་གསེད་བཀྲོལ་གྱིས་མཐོ་སར་སླེབས་འདུག་པའང་ཕྱི་གླིང་ལས་མ་འདས། དེ་ལྟ་ན། ང་ཚོས་ཀྱང་རྒྱ་ནག་སོགས་མི་རིགས་ཁག་གི་རྩོམ་རིག་དང་ཆ་མཚུངས་པར་གཞི་བཅོལ་ས་རང་གི་གསར་རྩོམ་ལག་ལེན་དངོས་ལ་བྱས་ཤིང་། དཔེ་ལྟ་ས་ཕྱི་གླིང་རྩོམ་རིག་གཞུང་ལུགས་ལ་བྱས་ཏེ་རང་གི་སྤྱི་ཚོགས་འཕེལ་རྒྱས་ཀྱི་གནས་བབ་དང་མཐུན་པའི་རྩོམ་རིག་གསར་རྩོམ་དང་ཞིབ་འཇུག་གི་ལམ་བུ་ཞིག་འཚོལ་རྟོག་བྱེད་པ་ལས་སྒྱུར་ལམ་གཞན་ཞིག་མེད་པར་འདོད། དངོས་ཡོད་ཡལ་བར་དོར་བའི་མེད་པ་ཡོད་མདོག་དང་རང་རིགས་མཆོག་འཛིན་གྱི་རང་སྙེམ་སྦྲོགས་རིས་པ་དེས་གཞན་ཡང་ཇོ་ཐོགས་པར་མི་འགྱུར་ཞེས་ཀུང་ཞུའོ།།

ཡོད་ཀྱི་ཞིབ་འཇུག་ནི་ཕྱིའི་རྣམ་པའམ་ཕྱིའི་སྣང་ཚུལ་ངོ་སྤྲོད་ཙམ་དང་གཞན་གྱི་ཟེར་སྒྲོས་ཙམ་བསྐྱར་བཤད་བྱེད་པའི་རིམ་པ་ན་ལུས་འདུག་པ་རེད། རྩོམ་ཆོས་རང་ངོས་ཀྱི་གནས་སྟངས་དང་། རྩོམ་རིག་དང་མི། རྩོམ་རིག་དང་སྤྱི་ཚོགས་སོགས་རྩོམ་རིག་གི་གནད་དོན་ཁག་ལ་ཞིབ་འཇུག་བྱེད་པའི་ལས་ཀ་དེ་ད་དུང་ལམ་ལ་ཆས་པའི་སྔ་གོན་གྱི་དུས་རིམ་དུ་སྡོད་པར་སྣང་། སྤྱིར་བཤད་ན། རྩོམ་རིག་གསར་རྩོམ་དང་རྩོམ་རིག་ཞིབ་འཇུག་གི་འཕེལ་ཕྱོགས་དེ་རང་གི་དངོས་ཡོད་སྤྱི་ཚོགས་གནས་བབ་ཀྱིས་ཐག་བཅད་ཡོད་པ་ཞིག་རེད། འཛམ་གླིང་སྤྱིའི་རྩོམ་རིག་གི་འཕེལ་ཕྱོགས་ལ་ཚད་མཐོ་ས་དང་ཁྱབ་ཆེ་ས་ནས་བལྟས་ན་བཟློག་ཏུ་མེད་པའི་གཅིག་མཐུན་གྱི་ཆོས་ཉིད་དང་ཁ་ཕྱོགས་ཡོད་ནའང་། མི་རིགས་རེ་རེའི་སྤྱི་ཚོགས་འཕེལ་རྒྱས་ཀྱི་ཆུ་ཚད་དང་གནས་བབ་མི་འདྲ་བའི་དབང་གིས། རྩོམ་རིག་བྱ་འགུལ་གྱི་གནས་སྟངས་དང་ལག་ལེན་དེའང་ཆ་ཡོངས་སུ་འདྲ་བ་ཞིག་གཞན་ཡང་འབྱུང་མི་སྲིད་པ་རེད། འཛམ་གླིང་རྩོམ་རིག་གི་གསར་རྩོམ་དང་ཞིབ་འཇུག་ཐད་ཀྱི་གྲུབ་འབྲས་དེ་ཤ་གཟུགས་ཟ་རྒྱང་ཞིག་མིན་པས་ན། འཛམ་གླིང་རྩོམ་རིག་གི་ཆེས་མཐོ་བའི་ཆུ་ཚད་འདིའོ་ཞེས་དེའི་རྗེས་སུ་འདེད་རྒྱང་བྱེད་པ་ནི་མ་བརྟག་པའི་གཡམ་རྒྱུག་ཙམ་དུ་ཟད། རྒྱུ་མཚན་ནི། སྔོན་ཐོན་མི་རིགས་ཁག་གིས་སྔར་ནས་ཐག་བཅད་ཟིན་པའི་རྩོམ་རིག་གི་ཕྱི་དང་ནང་གི་གནད་དོན་མང་པོ་ཞིག་ང་ཚོར་མཚོན་ན་ངེས་པར་ཁ་གཏོད་དགོས་པའི་དོན་དངོས་འབབ་ཞིག་ཏུ་གྱུར་ཡོད་པས་ཡིན། དེ་ནི་ང་རང་ཚོར་རྩོམ་ཆོས་ཁོ་ནར་དམིགས་གཏད་པའི་"ནང་གི་ཞིབ་འཇུག"དང་རྩོམ་རིག་དང་མི། རྩོམ་རིག་དང་སྤྱི་ཚོགས་དབར་གྱི་འབྲེལ་བ་སོགས་ལ་བརྟག་པའི་"ཕྱིའི་ཞིབ་འཇུག"

གི་རིགས་པ་མདར་བའི་གནས་བབ་ཅི་བྲག་པ་འདིས་ཐག་བཅད་ཡོད་པ་དང་། ང་ཚོའི་རྩོམ་རིག་གི་བྱ་འགུལ་མཐའ་དག་གི་རྟེན་གཞིར་གྱུར་པའི་སྐྱ་ཟད་ཐོ་ཐུག་གི་འཚོ་སྡོད་གནས་བབ་ཀྱིས་ཐག་བཅད་ཡོད་པ་ཡིན། སྤྱིར"རྩོམ་རིག་ནི་མིའི་རིག་པ"ཞིག་ཡིན་པ་དང་རྩོམ་རིག་གི་འགོ་རྩོམ་ས་དང་མཇུག་བསྡུ་ས་མི་ཁོ་ན་ཡིན་པའི་ངོས་ནས་བལྟས་ན། རང(མི)དང་རང་གི་འཚོ་སྡོད་གནས་བབ(སྤྱི་ཚོགས)ཡལ་བར་དོར་པའི་རྩོམ་རིག་གི་བྱ་འགུལ་ཞིག་འབྱུང་བ་སྲིད་དུ་ཆུགས་ཀྱང་རྩོམ་རིག་གི་དངོས་ཡོད་དོན་སྙིང་དང་ཕན་ནུས་བསྐྱེད་མི་སྲིད་པ་རེད། དེ་ལྟ་ན། ང་ཚོའི་རྩོམ་རིག་ཞིབ་འཇུག་གི་མདུན་དུ་ལྷགས་པའི་ཁ་ཚ་དགོས་གཏུག་གི་གནད་དོན་ནི་འདས་པའི་རྩོམ་རིག་གི་དགེ་སྐྱོན་ཐེར་འདོན་བགྱིས་ཏེ། ད་ལྟའི་སྤྱི་ཚོགས་འཕེལ་རྒྱས་ཀྱི་ཆུ་ཚད་དང་འཚོ་སྡོད་ཀྱི་གནས་བབ་འདི་འདྲར་མཚོན་ན་རྩོམ་རིག་གི་རིན་ཐང་འཕེལ་ཕྱོགས་དེ་ཚུལ་ཇི་འདྲ་ཞིག་ཡིན་ངོས་པའི་ཐད་ལ་རང་སྟོབས་ཀྱིས་རྟོག་གཞིག་བྱེད་རྒྱུ་དེ་འོ།། དེ་ནི་བོད་ཀྱི་རྩོམ་རིག་ཞིབ་འཇུག་གི་འཇུག་སྒོ་དང་ཟླང་གདན་ལྟ་བུ་རེད་སྙམ། ཟླང་གདན་དང་འཇུག་སྒོ་འདི་མ་རྙེད་ཚེ། ང་ཚོའི་རྩོམ་རིག་གསར་རྩོམ་དང་ཞིབ་འཇུག་སོགས་རྩོམ་རིག་གི་བྱ་འགུལ་མཐའ་དག་ལ་དམིགས་གཏོད་ས་དང་གཞི་བཙལ་ས་མེད་པར"གསར་རྩོམ་གྱི་ཆེད་དུ་གསར་རྩོམ་བྱེད་པ"འམ"ཞིབ་འཇུག་གི་ཆེད་དུ་ཞིབ་འཇུག་བྱེད་པའི"སྣང་ཚུལ་ལས་ནམ་ཡང་ཐར་མི་ཐུབ་ཅིང་། ང་ཚོའི་གསར་སྒྲུན་གྱི་དངོས་པོ་སྟེ་བོད་ཀྱི་རྩོམ་རིག་དེ་ནི་བོད་སྤྱི་ཚོགས་ཀྱི་འཕེལ་རྒྱས་དང་ང་ཚོ་རང་ཉིད་ཀྱི་འཚོ་སྡོད་དང་འབྲེལ་ཐག་ཆད་པར་འགྱུར་ངེས་པ་རེད། རང་གི་གནས་བབ་དམིགས་བསལ་བར་གཞི་བཙལ་ཞིང་རྒྱང་བཙུགས་ན་ད་གཟོད་

རང་གི་འཕེལ་རྒྱས་ཀྱི་དགོས་མཁོ་དང་མཐུན་པའི་རྩོམ་རིག་གསར་རྩོམ་དང་ཞིབ་འཇུག་གི་ཁ་ཕྱོགས་རྙེད་པར་འགྱུར་ཞིང་། རང་མི་རིགས་ཀྱི་ཁྱད་ཆོས་མངོན་པར་གསལ་བའི་རྩོམ་རིག་འཕེལ་རྒྱས་ཀྱི་ལམ་བུའང་རྙེད་ཐུབ་པར་སེམས།

དངོས་ཡོད་ཀྱི་དོན་སྙིང་དེར་དམིགས་ནས། འདིར་རྩོམ་རིག་དང་མིའི་དབར་གྱི་འབྲེལ་བ་དང་རྩོམ་རིག་གི་སྤྱི་ཚོགས་ཕན་ནུས་དེ་དཔྱད་པའི་གཞི་རུ་དམིགས་ཏེ། སྤྱི་ཚེ་ས་ནས་བོད་ཀྱི་རྩོམ་རིག་གསར་པའི་འཕེལ་རིམ་ལ་ཕྱིར་མིག་གིས་དེའི་དགེ་སྐྱོན་ཐེར་འདོན་དང་། རྒྱུ་རྐྱེན་གསེད་བཀྲོལ། མ་འོངས་འཕེལ་ཕྱོགས་སྐོར་ལ་རང་བློས་ཅི་ལྕོགས་ཀྱིས་བསམ་གཞིག་དང་འཚོལ་ཞིབ། དཔྱད་པ་རགས་ཙམ་བྱེད་པར་བྱའོ། །

ས་བཅད་དང་པོ། རྩོམ་རིག་གསར་པའི་ ཐོག་མའི་དར་རྒྱས།

སྤྱིར་རིག་ཚན་གང་དང་གང་ཡིན་ཡང་དེའི་བརྗོད་ཚད་ཀྱི་གོ་དོན་ནི་རིག་ཚན་དེའི་ཞིང་བཅུད་དམ་རྐང་མར་ལྟ་བུ་ཡིན་པས་ན་བརྗོད་དོན་ལ་ངེས་ཤེས་ཟབ་མོ་འདྲོང་རྒྱུ་ནི་ཆེས་ཤིན་ཏུ་གལ་ཆེ་བ་ཡིན། འདིར་གླེང་བར་བྱ་བའི"རྩོམ་རིག་གསར་པ"ལ་བོད་ཀྱི་རྩོམ་སྡེབ་སུ"དེང་རབས་རྩོམ་རིག"དང"དེང་རབས་སྙན་ངག"ཅེས"དེང་རབས"ཞེས་པའི་མིང་བརྗོད་སྦྱོར་བ་རྒྱུན་འབྱམས་སུ་སྤྱར་འདུག་ནའང་། "དེང་རབས"ཞེས་པའི་མིང་གི་བྱུང་འཕེལ་དང་གོ་དོན་ལ་བརྟགས་ཤིང་དཔྱད་ཚེ། ང་ཚོའི་རྩོམ་རིག་ལ་བརྗོད་དོན་དེ་བཙན་གྱིས་སྦྱར་ཡང་འགྱུར་དཀའ་བར་མངོན། "དེང་རབས"དང"དེང་རབས་རང་བཞིན"(现代性)ཞེས་པའི་བརྗོད་དོན་དེ་ནི་མག་མོག་དང་རྙོག་འཛིང་ཅན་ཞིག་ཡིན་པས། འཛམ་གླིང་གི་མཁས་པ་དག་གིས་ད་བར་དུ་དཔྱད་ཅིང་དཔྱོད་ནའང་གཅིག་གྱུར་གྱི་ངོས་ཟིན་ཞིག་འབྱུང་ཐུབ་མེད་པ་རེད། ད་ཡོད་ཀྱི་ལྟ་བ་སྣ་ཚོགས་གཅིག་ཏུ་དྲིལ་ན། "དེང་རབས་རང་བཞིན"ཞེས་པའི་བརྗོད་དོན་ལ་གོ་བ་ཆེན་པོ་གཉིས་ཡོད་དེ། གཅིག་ནི་འཕོ་འགྱུར་ཁྲིད་ཀྱི་ལོ་རྒྱུས་ཀྱི་དུས་རིམ་སོ་སོའི་སྐབས་ཐོག་གི་དུས་སྐབས་དེ་ལ་ངོས་འཛིན་པ་དང་། གཅིག་ནི་སྤྱི་ཚོགས་ལོ་རྒྱུས་འཕོ་འགྱུར་གྱི་གོ་བའི་ངོས་ཀྱི"དེང་རབས"ཏེ། བཀས་བཀོད་རྒྱུད་འཛིན་གྱི་སྤྱི་ཚོགས་དང་བསམ་བློའི་ལྟ་བར་རྒྱབ་གཏད་པའི་མ་རྩ་རིང་ལུགས་ཀྱི

བསམ་བློ་དང་རིག་གནས་སློང་སྟོབས་ལྡང་གཞི་བྱས་པའི་སྤྱི་ཚོགས་དང་རིག་གནས་སྣང་ཚུལ་དེ་ལ་ངོས་འཛིན་པ་རེད། དེ་ཡང་ཞིབ་གླིང་ལ་མཚོན་ན། རིག་རྩལ་བསྐྱར་དར་ནས་འགོ་བརྩམས་ཤིང་རིམ་གྱིས་འཕེལ་བ་ཞིག་རེད། བོད་ཀྱི་རྩོམ་བྱུང་ལོ་རྒྱུས་ཁྲོད་གསར་དུ་བྱུང་བའི"དེང་རབས་རྩོམ་རིག" ཅེས་པའི་བརྡ་ཆད་དེ་འང་འཛམ་གླིང་རྩོམ་རིག་གི་བརྡ་དོན་འདི་ཚུར"འདེབས་འཇུགས" བྱས་པའམ་དེའི་རྗེས་སུ་ཞུགས་པར་མངོན། ཡིན་ནའང་། བོད་རང་གི་ལོ་རྒྱུས་དང་རྩོམ་བྱུང་ལོ་རྒྱུས་ལ་བལྟས་ཤིང་བརྟགས་ཚེ། བོད་ཀྱི་རྩོམ་རིག་ལ"དེང་རབས" ཞེས་པའི་མིང་བརྡ་འདི་འཕྲོད་མིན་ནམ་དོན་ལ་འགྱུར་མིན་དེ་དཔྱོད་ལྡན་དག་གི་དཔྱད་བྱར་ལུས་པའི་རྩོམ་རིག་གི་གནད་དོན་ཞིག་ཡིན་པར་སེམས།

དེ་ལྟར་ལོ་རབས་བདུན་ཅུ་པའི་སྨད་དང་ལོ་རབས་བརྒྱད་ཅུ་པའི་དུས་འགོར་བོད་དུ་དར་བའི་རྩོམ་རིག་གི་སྣང་ཚུལ་དེས་ནང་བསམ་བློའི་སློང་སྟོབས་ཀྱི་ཆ་ནས་མིདང་དེའི་འཚོ་སྡོད། དངོས་ཡོད་སྤྱི་ཚོགས་བཅས་ལ་ཁ་གཏད་པ་དང་། ཕྱིའི་རྣོད་བྱེད་ཀྱི་ཆ་ནས་ཚིག་རྒྱན་གྱི་སྒྲོས་པ་དོར་ནས་ཕལ་སྐད་ལ་ཉེ་བར་བཅར་བ་སོགས་ལ་བསམས་ན། "དེང་རབས་རྩོམ་རིག" དང་འདྲ་བའམ་ཉེ་བའི་ཆ་ཡོད་ནའང་། ཁྱད་པར་བའི་ལོ་རྒྱུས་ཀྱི་དུས་སྐབས་དང་དེའི་འཕོ་འགྱུར་དེ་འདྲ་བྱུང་མེད་པའི་ངོས་ནས"དེང་རབས" ཞེས་པའི་མིང་འདི་འཇུག་དཀའ་འམ་སྙམ། དེ་བས། "རྩོམ་རིག་གསར་པ" ཞེས་བོས་ན་འཚམས་ཤིང་ལེགས་པར་མཐོང་སྟེ། གཅིག་ན་རྩོམ་རིག་གསར་པས་ནི་ཁྲི་སྲོང་ལྡེའུ་བཙན་ཚུན་གྱི་མི་དང་མིའི་འཚོ་སྡོད། དངོས་ཡོད་སྤྱི་ཚོགས་ཡལ་བར་དོར་བའི"དུས་རབས་བར་མ" ལྟ་བུའི་རྩོམ་རིག་སྣང་

ཚུལ་དང་རྒྱབ་ཀྱིས་ཕྱོགས་ཤིང་། དེ་ལ་ལྟོས་ཏེ་ཕྱིའི་རྣམ་པ་དང་ནང་བསམ་བློའི་སྙིང་སྟོབས་གཉིས་ཆ་ནས་གསར་པ་ཡིན་པས་དང་། གཉིས་ན་རྩོམ་རིག་གསར་པས་བོད་ཀྱི་རྩོམ་བྱུང་ལོ་རྒྱུས་སྟེང་དུ་རྩོམ་རིག་གི་དུས་རིམ་གསར་པ་ཞིག་གི་སྒོ་འཕར་ཕྱེས་པས་སོ།།

འདིར་འཆད་འགྱུར་གྱི་རྩོམ་རིག་གསར་པ་ནི། དུས་ཀྱི་ཆ་ནས་ལོ་རབས་བདུན་ཅུ་པའི་སྨད་དང་ལོ་རབས་བརྒྱད་ཅུ་པའི་དུས་འགོའི་ཚུན་དང་། བརྗོད་བྱའི་བསམ་བློའི་ཆ་ནས་མི་གཤིས་འཆིང་གྲོལ་དང་དངོས་ཡོད་སྤྱི་ཚོགས་ཀྱི་འཚོ་སྡོད་བདེ་སྡུག་ལ་ཁ་གཏད་པ་དང་། རྗོད་བྱེད་ཀྱི་ཆ་ནས་བོད་སྐད་ཡིག་སྤྱད་དེ་གསར་རྩོམ་གནང་བའི་རྩོམ་རིག་གི་སྣང་ཚུལ་དེ་ལ་གོ་དགོས་པ་ཡིན། དེ་ལྟ་བུའི་རྩོམ་རིག་གསར་པ་ཐོག་མར་དར་བ་ལ་རྒྱུ་རྐྱེན་སྣ་ཚོགས་ཤིག་ཡོད་ངེས་ནའང་། རྒྱུ་རྐྱེན་གཙོ་བོ་ལ་བོད་ལྷ་རབས་རྩོམ་རིག་གི་ཚད་བཀག་རང་བཞིན་གྱི་ངོས་ཟིན། དུས་རབས་ཀྱི་ཁོར་ཡུག་དང་དེས་བསྐྱེད་པའི་རྟོགས་སད། མི་རབས་གསར་པའི་འཚར་ལོངས་ཏེ་གསུམ་ཡོད་པར་འདོད་དོ།།

དང་པོ། བོད་ལྷ་རབས་རྩོམ་རིག་གི་ཚད་བཀག་རང་བཞིན་གྱི་ངོས་ཟིན།

བོད་ཀྱི་ལྷ་རབས་རྩོམ་རིག་ཅེས་པ་རྩོམ་རིག་གསར་པར་ལྟོས་ཏེ་བཤད་པ་ཡིན་ཏེ། རྩོམ་རིག་གསར་པའི་ལྷ་རོལ་གྱི་རྩོམ་རིག་ལ་གོ་དགོས་པ་ཡིན། བོད་ལྷ་རབས་རྩོམ་རིག་གི་ཁྱབ་ཁོངས་སུ་ཕྱི་རྣམ་པ་དང་ནང་བསམ་བློ་གཉིས་ཆ་ནས་ཐ་

此为试读，需要完整PDF请访问：www.ertongbook.com